

estatut, acte solidari

pere anguera

Els qui s'arboren de lluny estant contra l'alliberament nacional català, han trobat a les golfes de la seva mesquina història un argument per a combatre els qui lluiten per dur a terme un acte de justícia social, que afecta no a una persona o a un grupuscle, sinó a tot un poble, a una societat estable i constituïda i amb voluntat de ser-ho: l'Estatut fóra per ells no sols un esqueixament inadmissible de l'Estat bastit damunt victòries bèl·liques de conquesta i en contra de la voluntat clarament manifestada per alguns dels seus components, sinó que en un plantejament maniqueu i pretesament democràtic, fóra l'afany d'una "región" afavorida per fer-se escàpola amb privilegis i riqueses. Un sofisme, perfectament construït, per fer passar l'anhel de deslliurament d'un estatut colonial (en la cultura, l'economia i els fets de cada dia), per una lluita d'opressió; es canvien els papers, i es vol atorgar a qui lluita contra la dictadura i els seus róssecs, el d'esclavitzador. L'arrel del fenomen, que podria ser denominat lerrouxista, ve de lluny i el seu mòbil és transparent i tallant. El que es vol és aixecar la camisa a part dels de dins i a tots els de fora del nostre país, en contra d'una explosiva voluntat popular.

I no hi ha res més lluny de la realitat. Una breu llucada a la història permet constatar com la voluntat del poble català ha estat, és, en tot moment solidària amb la resta de les nacionalitats sotmeses al mateix jou, i fins i tot amb aquelles que els hi junyien. La unitat de tots els residents, malgrat les tèrboles maniobres centrodírigides, és encara més patent. L'Estatut de Núria, el redactat pels repre-

sentants del poble, el votat pel poble sense distinció d'origens, l'aprovat pels ajuntaments, el ratificat per milers de signatures femenines, el rebutjat, retallat i manipulat per les Corts estatals, deixava clar el desig de no ser una excepció, i fins en preconitzava pels altres països catalans, i els diputats catalans, com era d'esperar, prestaren suport als altres estatuts en la seva discussió a les Corts. Així ho entengueren els catalans no nascuts a Catalunya, que donaren el seu vot favorable al plebiscit. No és estrany, doncs, que un dels qui moriren en la seva defensa tingués sang i cognoms castellans: Manuel González Alba, el màrtir del 6 d'octubre, que testifica amb el seu sacrifici, no tan sols les falsedats i el fracàs del lerrouxisme, sinó també la comprensió plena del que significava l'Estatut, i com la seva pèrdua fóra funesta per tot l'Estat. No en va el règim feixista volgué inaugurar l'entrada en el nostre país amb la seva derogació, i l'afusellament de Manuel Carrasco i Formiguera, que l'havia defensat àrdidament a les Corts.

Els catalans foren tothora conscients del seu deure en la lluita dels altres pobles de l'Estat per la llibertat. Durant la revolta militar del juliol del 1936 i al llarg de la guerra que provocà, els catalans no es tancaren mai a casa per lluny que fossin els combats, sinó que sortiren a lluitar a l'Aragó, a Castella... allí on els altres flaquejaven, i bastiren les úniques indústries de guerra de tot l'Estat, i si algú ha dit que ningú no donà la seva sang per instaurar l'Estatut, foren milers els qui moriren per defensar-lo, i defensar amb ell les llibertats democràtiques de totes les terres de l'Estat espanyol.

L'Assemblea de Catalunya ho ha comprès, i, tot recollint aquesta tradició, donà el seu suport a les reivindicacions del País Valencià. Alhora els avaniprojectes recentment redactats del País Valencià i de les Illes, donen per suposat un estatut d'autonomia en els altres països catalans. L'Estatut, els estatuts, no volen dir gasiveria, no són un producte egòlatra, ni un narcisisme de campanar, de tancar-nos en nosaltres mateixos, ni és tampoc una claudicació a l'esperit del mirall. L'Estatut, els estatuts, són la realització d'un clam popular, és la lògica conseqüència del retrobament de les llibertats individuals a nivell col·lectiu. El poble català és plenament conscient que tan sols quan es governi a ell mateix serà prou lliure per ajudar els altres, en les seves lluites i en les seves necessitats, de forma plena. Els pobles de les altres nacionalitats de l'Estat ho haurien de comprendre, i, en lloc de posar pals a les rodes del procés, afavorir la realització d'aquest clam que tard o d'hora, quan es recabri i despertí la seva consciència adormida, faran seu, conscients que sense llibertat ni s'és, ni es pot ser.

La consecució de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, de l'Estatut de 1932, i de tot el que significa i els organismes que configura, és un pas previ a la democràcia, perquè, com molt bé diu Marx en el seu "Manifest", el poble que n'esclavitzava un altre no pot ser lliure. Qui no respecta les llibertats col·lectives i obtura la seva consecució, no podrà obtenir de forma autèntica les personals.

Maig de 1977